

Oordeelsvormende vergadering Papendrecht

Voorstel

Openbaar

Vergadering van 27 november 2025

Zaaknummer: 2025-0080605

Voorstel tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Papendrecht (eerste wijziging)

Bevoegde portefeuillehouder: Jaco van Erk

Wettelijke basis (aanvullend)

Wet maatschappelijke ondersteuning.

Fatale termijn:

Ingangsdatum wijzigingen per 1 januari 2026.

Gevraagd besluit

1. De Verordening tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Papendrecht (eerste wijziging) vast te stellen.

Inhoud

Inleiding

Dit voorstel bevat zeven wijzigingen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning: vijf technische en twee inhoudelijke. De technische wijzigingen vereenvoudigen processen en verbeteren de uitvoering. Eén daarvan corrigeert een bepaling over een voorziening die voorlopig niet wordt ingevoerd. Eén wijziging sorteert voor op te verwachten wetgeving door het Rijk per 1 januari 2026. De inhoudelijke wijzigingen richten zich op het verlichten van de druk op het collectief vervoer en het beheersen van de kosten, met het oog op de toekomstbestendigheid.

In de zes bijlagen treft u het wijzigingsbesluit en een was-wordt-lijst aan, met daarin de concrete artikelen en tekstuele wijzigingen. Ook is een nadere toelichting op de voorgestelde wijzigingen bijgevoegd, opgesteld door de Sociale Dienst Drechtsteden. Daarnaast is een geconsolideerde versie van de verordeningstekst bijgevoegd zodat u ziet hoe deze er in zijn volledigheid uit komt te zien. Tot slot treft u het advies aan van de Regionale Adviesraad Sociaal Domein en de reactie van het DB van de GR Sociaal hierop.

Beoogd effect

Een Verordening maatschappelijke ondersteuning die aansluit op de beleidsuitgangspunten van onze Samenlevingsvisie en bijdraagt aan een rechtmatige, goede en betaalbare dienstverlening en uitvoering van de Wmo.

Argumenten

1.1 Het meldings- en aanvraagproces voor Wmo-maatwerkvoorzieningen wordt vereenvoudigd (technisch).

Bij het meldings- en aanvraagproces voor Wmo-maatwerkvoorzieningen moet na het eerste gesprek, altijd een ondertekend verslag of aanvraagformulier worden ingediend door de inwoner. Dit is voor de inwoner een extra stap in het proces en het kost tijd. In sommige gevallen blijkt tijdens het huisbezoek al dat een maatwerkvoorziening nodig is. De voorgestelde wijziging zorgt ervoor dat in deze gevallen, de aanvraag mondeling tijdens het huisbezoek kan worden gedaan en direct wordt vastgelegd in het onderzoeksverslag. Zo hoeft de inwoner geen extra handeling te verrichten en hoeft de consulent niet op documenten te wachten.

1.2 Het herindicatieproces wijzigt zodat het beter past bij verschillende doelgroepen die ondersteuning ontvangen (technisch).

Het herindicatieproces gaat aansluiten bij de landelijke beweging en richtlijn *Passend Beschikken*. Dit betekent dat er onderscheid gemaakt wordt tussen de doelgroep met een levenslange en levensbrede indicatie en de doelgroepen met een indicatie met een beperkte duur.

Voor inwoners met een levenslange, levensbrede indicatie geldt een permanente toekenning met evaluatiemomenten. Dit zorgt voor minder stress en belasting. Tijdelijke indicaties (max. drie maanden) lopen doorgaans automatisch af. Bijvoorbeeld bij herstel na een operatie vanwege een botbreuk. Tot slot is er een tussengroep met kans op herstel op langere termijn. Daarvan loopt de indicatie af tenzij de gestelde doelen in het ontwikkelplan bij de indicatie, nog niet zijn behaald. In dat geval nemen aanbieder en inwoner samen initiatief tot herindicatie. Dit zorgt voor een actieve afweging door de aanbieder en inwoner, wat leidt tot betere sturing op de doelmatigheid van de ondersteuning. Het gaat hierbij overigens voornamelijk om individuele begeleiding en dagbesteding. Bij huishoudelijke ondersteuning zal dit niet vaak voorkomen, gezien de overwegend seniore doelgroep.

Deze wijze van herindicatie sluit beter aan bij de gekozen uitgangspunten in spoor 3 van onze *Samenlevingsvisie*: We maken de juiste afweging en bouwen ondersteuning af als dat kan. Eventueel door inzet van voorliggende voorzieningen of vanuit het eigen netwerk. Het past tevens bij de hierop aansluitende uitgangspunten in onze *Regionale Visie Sociaal Domein Drechtsteden*: Het streven naar “normaliseren” en “inzetten op zelfredzaamheid en participatie” voor de inwoners die dit kunnen. Het huidige herindicatieproces biedt onvoldoende focus op deze beleidsuitgangspunten. De wijziging vult deze doelstellingen in de uitvoering beter in.

1.3 De berekening voor pgb-hulpmiddelen wordt vereenvoudigd (technisch).

Op dit moment is de berekening van hulpmiddelen die bekostigd worden vanuit een persoonsgebonden budget (pgb) erg intensief en tijdrovend. Zowel voor consultants als hulpmiddelenleveranciers. Dit zorgt voor lange doorlooptijden. Samen met de hulpmiddelenleveranciers is gekeken naar een wijziging die beter uitvoerbaar is. Het vereenvoudigt het proces en zorgt voor redelijke en marktconforme pgb-tarieven.

1.4 De verordening wordt aangepast aan de voorgenomen afschaffing van de Regeling dienstverlening aan huis per 1 januari 2026 (technisch).

De *Regeling dienstverlening aan huis* (Rdah) zorgt ervoor dat pbg-zorgverleners die maximaal drie dagen per week werken geen recht hebben op uitkeringen. Zoals vanuit de Werkloosheidswet en de Ziektewet. Het kabinet is *voornemens* om de Rdah per 1 januari 2026 af te schaffen. Hierdoor krijgt deze groep ook recht op sociale verzekeringen, loondoorbetaling bij ziekte en ontslagbescherming. De exacte ingangsdatum is echter nog onzeker. Door in de Wmo-verordening een kan-bepaling op te nemen zorgen we ervoor dat de uitvoering in alle gevallen per 1 januari 2026 rechtmatig verloopt.

1.5 Er komt (vooralsnog) geen Was- en Strijkservice als algemene voorziening (technisch).

De was- en strijkservice is bij de herijking van het beleid van de Wmo in 2023 aanvankelijk als (te ontwikkelen) algemene voorziening opgenomen. Na de pilot in 2024 is besloten deze uitsluitend in het maatwerk aan te bieden. De betreffende bepaling wordt daarom uit de verordening geschrapt.

1.6 De Wijkhopper gaat gelden als voorliggende voorziening op de Drechthopper (inhoudelijk).

De Drecht- en Wijkhoppers geven in de Drechtsteden invulling aan de taak om "Wmo-vraagafhankelijk vervoer" aan te bieden vanuit Wmo. Inwoners met een Wmo-indicatie hiervoor kunnen 'van-deur-tot-deur reizen. Vanwege de hoge druk op het Wmo-vervoer wordt voorgesteld de Wijkhopper voorliggend te maken aan de Drechthopper voor korte ritten.

De Wijkhoppers staan relatief vaak stil t.o.v. de Drechthopper. Op deze wijze kan de Wijkhopper efficiënter ingezet worden en kan een deel van de doelgroep tegen lagere kosten worden vervoerd. Hij rijdt inwoners ook sneller en directer naar hun bestemming en het (u eerder toegestuurde) Cliëntervaringsonderzoek 2025 laat zien, dat hij net iets beter beoordeeld wordt dan de Drechthopper. Meer inzet van de Wijkhopper leidt tot minder druk op de Drechthopper, die beter beschikbaar komt

voor langere ritten. Zeker als de Papendrechtse Brug volgend jaar langdurig dicht gaat zal de druk op de Drechthoppers die moeten omrijden, hoger worden. Aangezien de Wijkhopper tevens een leer-/werkbedrijf is ontstaat bij verdere groei van de Wijkhopper, op termijn ook groei in het leer/werkaanbod.

Niet alle inwoners kunnen terecht in de Wijkhopper. Denk aan mensen met bijvoorbeeld een rolstoel. In die gevallen wordt in overleg met een Wmo-consulent op maat beschikt, dat een inwoner ook voor korte ritten terecht kan in de Drechthopper.

1.7 De tarieven voor gebruik van het collectief Wmo-vervoer worden opgehoogd (inhoudelijk).

Inwoners betalen per rit een opstaptarief en een kilometertarief voor het reizen en de Drecht- en Wijkhopper. Zoals bekend groeit de druk op de Wmo komende decennia vanwege onze sterk vergrijzende samenleving. Het Wmo-voorspelmodel laat de volgende verwachting zien:

Voorspelling Wmo gebruikers

[Wmo-gemeentevergelijker](#)

Vergelijk met gemeente

Papendrecht

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wmo gebruikers	2.280	2.385	2.420	2.505	2.615	2.673	2.705	2.738	2.779	2.820
Verskil met 2024	-13%	-9%	-7%	-4%	+0%	+2%	+3%	+5%	+6%	+8%
Aandeel binnen gemeente	7%	7%	8%	8%	8%	8%	8%	8%	9%	9%

De vraag naar Wmo-voorzieningen zal de komende jaren aanzienlijk toenemen. Dit brengt risico's met zich mee. Zowel voor de gemeentelijke uitgaven als voor de toegankelijkheid van de voorziening voor de meest kwetsbare inwoners. Het borgen van de beschikbaarheid én het beheersbaar houden van de kosten vormt daarmee een forse uitdaging.

Voorstel is om de tarieven van de Drecht- en Wijkhopper te verhogen. Met dit regionale voorstel zetten we een stap, gericht op het behoud van deze voorziening voor wie dit het hardst nodig heeft. Doel van de nieuwe tariefstelling is enerzijds het dempen van de begrote uitgaven voor het collectief vraagafhankelijk vervoer in de Drechtsteden. Anderzijds is het doel om de druk op het vervoer te verminderen. Vooral door het aantal ritten van de spits naar de daluren te bewegen. Dit laatste wordt extra relevant vanwege de vele verkeerswerkzaamheden in onze regio komende jaren. En ook hier, vooral tijdens de sluiting van de Papendrechtse brug gedurende negen maanden volgend jaar. Als de Drechthoppers veel extra kilometers moeten omrijden is het vervoeren buiten de drukke spittijden extra relevant.

De tarieven worden als volgt gewijzigd:

Huidige dal →	Nieuwe dal	Huidige spits →	Nieuwe spits
Opstap € 0,648	Opstap € 1,12	Opstap € 1,08	Opstap € 1,12
Km € 0,108	Km € 0,19	Km € 0,18	Km € 0,27

Het opstaptarief in dal- en spitsuren is gelijk aan het OV-tarief van Qbuzz. Het kilometertarief in de daluren is conform het tarief van stadsBuzz. Voor de spittijden geldt een kilometertarief wat neerkomt op het stadsBuzz-tarief vermeerderd met 42%, afgerond op twee decimalen ten gunste van de inwoner.

Voor de inwoner betekent dit (afgezet tegen een doorgaans gemiddelde enkele reis van 8 km) per rit dat:

- de eigen bijdrage in de daluren stijgt van €1,45 naar €2,64 (toename €1,19)
- de eigen bijdrage in de spitsuren stijgt van €2,52 naar €3,28 (toename €0,76).

Bij een gemiddeld gebruik (67% dal, 33% spits) kost een rit van 8 km €2,77. Landelijk gezien vallen de Drechtsteden daarmee in de middenmoot. De meeste regio's maken echter geen onderscheid in dal- en spittarieven. Als we die vergelijking maken zijn de Drechtsteden goedkoop qua daltarief, maar

duurder qua spitstarief. Het grootste deel van de doelgroep reist in de daluren waarmee zij in de Drechtsteden, ook na de tariefstijging relatief goedkoper reizen ten aanzien van andere regio's.

Kanttekeningen

1.1 Het vereenvoudigen van het meldings- en aanvraagproces heeft als risico dat een aanzuigende werking kan optreden.

Een eenvoudiger proces heeft altijd het risico van aanzuigende werking. Om dat risico te beperken, is deze mogelijkheid als 'kan-bepaling' opgenomen in de verordening. De optie wordt als mogelijkheid meegenomen in het onderzoeksverslag. De consultant die beschikt, beslist uiteindelijk of deze optie wordt opgenomen in het definitieve advies.

1.2 Vanuit de SDD zal de aflopende herindicatie niet meer automatisch nagebeld worden.

Indicaties worden niet meer stelselmatig per inwoner nagebeld door de Sociale Dienst Drechtsteden. Deze wijziging van het herindicatieproces zorgt ervoor dat de aanbieder en/of de inwoner zelf meer initiatief moeten nemen voor de herindicatie. De aanbieder en inwoner bekijken samen het ontwikkelplan en de behaalde voortgang op de doelen. Ze motiveren samen waarom eventueel ondersteuning nog nodig is.

Er bestaat een risico dat de ondersteuning stopt als de verlenging van de indicatie niet tijdig wordt aangevraagd door de aanbieder en de inwoner. Om dit te voorkomen, stuurt de Sociale Dienst Drechtsteden vier maanden vóór het aflopen van de indicatie een brief aan de inwoner. De aanbieder heeft daarnaast sowieso de regie op het herindicatieproces. Maar als extra, wordt wel onderzocht of ook de aanbieder een attendering kan ontvangen. Mocht het onverhoopt dan alsnog misgaan en blijkt ondersteuning noodzakelijk terwijl de (her)indicatie niet is aangevraagd, dan is er altijd nog de technische mogelijkheid om de indicatie met terugwerkende kracht te herstellen.

1.3 Stijgende tarieven kan tot onbegrip leiden bij de inwoner.

Stijgende tarieven zijn vervelend, maar nodig om het Wmo-vervoer beschikbaar te houden. We sturen voortdurend op zaken als reizen in de daluren om de druk op het vervoer te verlichten. Of op vroegtijdig reserveren om slim ritten in te kunnen plannen. Ook wordt gekeken naar innovaties, zoals digitaal ritten om inplannen nog efficiënter te kunnen zijn. Kortom, we werken aan verschillende oplossingen. Het ophogen van de tarieven is hierbij één van de noodzakelijke manieren om het Wmo-vervoer betaalbaar en beschikbaar te houden. Hoewel het bij onze inwoners mogelijk tot onbegrip kan leiden.

Het Wmo-vervoer is echter geen onderdeel van het beleid rondom inkomensondersteunende maatregelen. Dit is dus geen expliciete reden om in overweging te nemen bij de tariefstelling.

Daarbij komt er in onze gemeente gratis openbaar vervoer (OV) voor 65-plussers met een laag inkomen. Deze doelgroep overlapt deels met de Wmo-doelgroep. Voor mensen met beperkingen blijft goed beschikbaar Wmo-vervoer nodig omdat zij niet in het reguliere OV kunnen reizen. Voor een ander deel van de doelgroep kan gratis OV juist een extra en goedkopere oplossing vormen. Een deel van de mensen gebruikt de Drechthopper namelijk alleen 's avonds of bij guur weer omdat zij niet durven fietsen of in het OV te reizen. Maar zij gebruiken overdag ook andere vervoersmiddelen.

Financiën

Van de vereenvoudiging van het meldings- en aanvraagproces, de berekening voor pgb-hulpmiddelen en het verwijderen van de was- en strijkservice als algemene voorziening, zijn geen financiële effecten te verwachten. Op de andere onderdelen is de verwachting als volgt:

Vereenvoudiging herindicatieproces

We verwachten dat het wijzigen van het herindicatieproces leidt tot een betere sturing op normaliseren op de lange termijn en daarmee de houdbaarheid van de Wmo zal vergroten. Dit kan een positief effect hebben op de uitstroom en de kosten. Het lokaal voordelige effect zal op termijn duidelijk moeten worden.

Invoeren van een kan-bepaling voor rechtmatige uitvoering van de Wmo na afschaffing van de Rdah.

Uit de voorjaarsnota is gebleken dat gemeenten via het gemeentefonds structureel elk jaar € 1,8 miljoen in het gemeentefonds ontvangen ter compensatie.

Een eerste schatting op basis van 44 lopende indicaties duidt op een regionaal te verwachten financieel effect van minimaal €18.500 per jaar. Mogelijk is het iets hoger, omdat we alleen kunnen schatten op basis van lopende indicaties op 1 januari 2026. En niet op basis van mogelijke verlengingen of nieuwe indicaties.

Wijkhopper voorliggend maken aan de Drechthopper.

Het besparingspotentieel wordt -Drechtstedenbreed- bij gelijkblijvend volume van het collectief vervoer in de Drechtsteden ingeschat op €67.000 op jaarbasis. Dit geldt onder de aanname van 15% verbetering in benutting van de Wijkhopper. Het lokaal voordelige effect als aandeel hierin zal op termijn duidelijk moeten worden.

Ophoging tarieven Drecht- en Wijkhopper

Het ophogen van de tarieven verlaagt enerzijds naar verwachting het gebruik en levert ook een demping van de kosten op. Het voordeel op basis van het huidige gebruik zou jaarlijks ongeveer uitkomen op € 26.600,-. Hierbij is er rekening mee gehouden dat de verhoging van de tarieven leidt tot 2% duurzame vraaguitval.

	Oud tarief	Nieuw tarief	Verschil inkomsten
Papendrecht	€ 46.800,-	€ 73.400,-	€ 26.600,-

Uitvoering

De voorgestelde wijzigingen zijn gezamenlijk met de andere Drechtstedengemeenten en de Sociale Dienst Drechtsteden opgesteld. Alle gemeenten leggen het voorstel voor aan de raad, waarbij Hendrik-Ido-Ambacht mogelijk een iets lagere verhoging voorstelt. En Dordrecht voorstelt om het opstarttarief in de spits iets hoger vast te stellen. Wij kiezen voor het breedst gedragen voorstel. Door lokale besluitvorming is het mogelijk dat andere gemeenten, anders besluiten over het voorliggend maken van de Wijkhopper aan de Drechthopper en de eigen bijdrage voor collectief vervoer.

Het voorstel voor het wijzigen van het proces van herindicatie is afgestemd met de gecontracteerde zorgaanbieders tijdens de reguliere overlegtafels.

Alle wijzigingen zijn voorgelegd aan de Regionale Adviesraad Sociaal Domein (RAS). De lokale Adviesraad Sociaal Domein is in de lokale vergadering geïnformeerd over de voorgenomen wijzigingen. Zij hebben op 15 september 2025 aangegeven dat zij hun advies mee hebben gegeven in het advies van de Regionale Adviesraad Sociaal Domein. Zij brengen geen afzonderlijk advies uit. De reactie van de RAS is positief, zowel over de technische wijzigingen als de inhoudelijke wijzigingen. Waarbij ze de hogere tariefstelling als 'redelijk' beoordelen. In de bijlage treft u het advies van de RAS aan en de reactiebrief daarop.

Tot slot, is het voorstel juridisch getoetst door de Juridische Adviesgroep Regelingen (JAR).

Na vaststelling zullen de wijzigingen in de uitvoering van de Sociale Dienst Drechtsteden en vervoersorganisatie Stroomlijn opgenomen worden.

Communicatie & participatie

Na besluitvorming in de gemeenteraad wordt de gewijzigde verordening gepubliceerd.

Daarnaast worden de wijzigingen gecommuniceerd naar inwoners en partnerorganisaties. Er zal door gemeenten een persbericht worden opgesteld in samenwerking met de GR Sociaal. Ook wordt de informatie gewijzigd op de gemeentelijke en Drechtstedelijke communicatiekanalen.

Duurzaamheid & ecologie

De Wijkhopper is een zero-emissie voertuig voor korte ritten in de buurt. Door meer inzet van de Wijkhopper vermindert de uitstoot van CO2. Dit draagt bij aan de beleidsdoelstelling voor duurzaam vervoer in de gemeente.

Daarnaast wordt de Wijkhopper bestuurd door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, die zich ontwikkelen naar duurzaam werk.

ICT

N.v.t.

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

Bijlagen

1. Bijlage 1 Wijzigingsbesluit in DROP
2. Bijlage 2 Was-wordt-tabel
3. Bijlage 3 Inhoudelijke toelichting op de voorstelde wijzigingen in de Verordening Wmo 2025
4. Bijlage 4 Weergave geconsolideerde tekst verordening Wmo na besluit wijziging
5. Bijlage 5 Advies RAS wijzigingen Wmo-verordening
6. Bijlage 6 DB-reactiebrief op advies RAS wijziging Wmo-verordening

Niet digitale bijlagen
